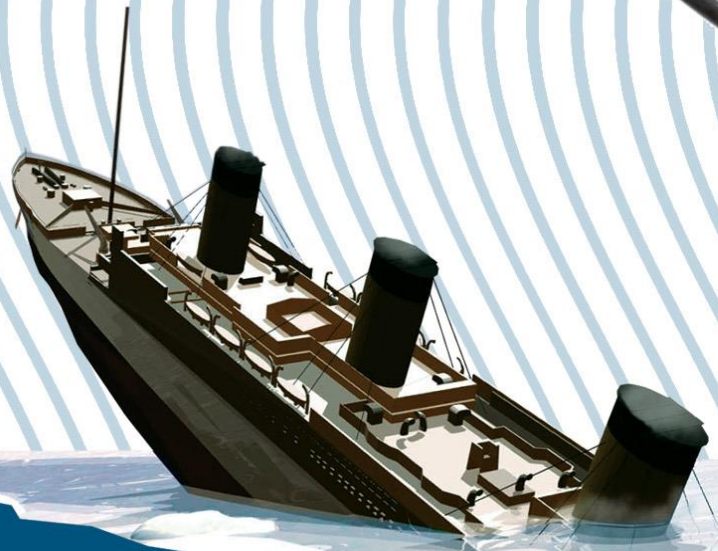

Агата Кристи

ТАЇНИЦЯТ
ПРОТИВНИК

АГАТА КРИСТИ

ТАЙНИЯТ ПРОТИВНИК

The Secret Adversary © 1922 Agatha Christie Limited. All Rights Reserved.

AGATHA CHRISTIE© and Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and/or elsewhere. All rights reserved.

Тайният противник © 1995, Agatha Christie Limited. All Rights Reserved.

© Румяна Стоянова – превод от английски език

© Димитър Стоянов – Димò – художествено оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2017

ISBN: 978-954-389-428-4

The Secret Adversary © 1922 Agatha Christie Limited. All Rights Reserved.

AGATHA CHRISTIE© and Agatha Christie Signature are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and/or elsewhere. All rights reserved.

Тайният противник © 1995, Agatha Christie Limited. All Rights Reserved.

© Румяна Стоянова – превод от английски език

© Димитър Стоянов – Димò – художествено оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2017

ISBN: 978-954-389-428-4

ПРОЛОГ

Беше два часа следобед на 7-ми май 1915 г. Корабът „Лузитания“ бе улучен последователно от две торпеда и бързо потъваше. Спасителните лодки се спускаха с възможно най-голяма бързина. Жените и децата се бяха подредили на опашка и изчакваха реда си. Някои все още се бяха вкопчили отчаяно в съпрузи и бащи. Други пък притискаха силно децата си към гърдите. Една девойка стоеше сама, на известно разстояние от останалите. Беше съвсем млада, на не повече от осемнайсет. Не изглеждаше уплашена и гледеше със сериозен и твърд поглед напред.

– Извинете, моля!

Мъжкият глас зад нея я стресна и я накара да се обърне. Вече беше забелязала сред пътниците от първа класа човека, който я заговори. Той беше обгърнат от тайнственост, която бе разпалила въображението ѝ. Не разговаряше с никого. Ако някой се опиташе да го заговори, той бързо го отрязваше. Странен бе и начинът, по който внезапно хвърляше подозрителен поглед през рамото си.

Видя, че сега той е много развълнуван. По челото му се стичаха вадички пот. Очевидно бе обзет от силен страх. И все пак не ѝ приличаше на човек, който би се уплашил от срещата със смъртта!

– Да! – погледна го изпитателно тя.

В очите му се четяха отчаяние и нерешителност.

– Трябва да го направя! – промърмори той. – Да, това е единственият начин. – После високо и рязко попита: – Американка ли сте?

– Да.

– Патриотка ли сте?

Девойката се изчерви.

– Мисля, че нямате право да задавате подобен въпрос. Разбира се, че съм!

– Не се засягайте. Ако знаете колко голям е залогът, не бихте се обидили. Трябва да се доверя на някого. И то, обезателно на жена.

– Защо!

– Защото „Най-напред жените и децата“. – Той се огледа и понижи глас: – Нося документ от важно значение, който може да предизвика сериозна промяна в хода на войната за страните от Антантата. Разбирате ли? Този документ трябва да бъде спасен! Вие имате по-голям шанс от мене да го направите. Ще го вземете ли?

Момичето протегна ръка.

– Чакайте! Трябва да ви предупредя. Може да се окаже опасно, ако са ме проследили. Не съм напълно сигурен, но мисля, че не са. В противен случай рискът е голям. Имате ли дързостта да го вземете?

– Ще го взема – усмихна се момичето. – И съм много горда, че избрахте мен! Какво да го правя после?

– Следете вестниците. Ще пусна обява в „Таймс“, която ще започва с „До моята спътница от кораба“. Ако до три дни не я откриете, е, значи съм загинал. В такъв случай занесете пакета в американското посолство и го предайте лично в ръцете на посланика. Ясно ли е?

– Съвсем ясно.

– Пригответе се. Ще се сбогуваме. – Той взе ръката ѝ и на висок глас каза: – Довиждане. Пожелавам ви късмет.

В ръката ѝ остана пакет, опакован с импрегнирана хартия,

„Лузитания“ се наклони още повече към десния борд. Прозвуча отривиста команда и момичето тръгна напред, за да заеме мястото си в спасителната лодка.

ПЪРВА ГЛАВА

„МЛАДИТЕ ЛЮБИТЕЛИ НА ПРИКЛЮЧЕНИЯ“ ООД

– Томи, стари друже!

– Тапънс, приятелко!

Двамата млади радостно се поздравиха и за момент препречиха изхода на станцията на метрото на Дувър Стрийт. Определението „стар“ подвеждаше. Общата им възраст едва ли надхвърляше четирийсет и пет.

– Не съм те виждал от векове – продължи младежът. – Къде се загуби? Ела да хапнем по една кифличка. Тук май взеха да ни гледат лошо. Блокираме изхода. Хайде да се махаме.

Момичето се съгласи и те тръгнаха по Дувър Стрийт към „Пикадили“.

– А сега къде ще отидем?

Лекото безпокойство, което се прокрадна в гласа му, не убягна от чувствителния слух на госпожица Прудънс Каули, която по някаква мистериозна причина бе позната на близките си приятели като „Тапънс“. Тя веднага изстреля:

– Томи, ти си без пукната пара!

– Не е вярно – заяви той неубедително. – Фрашкан съм с пари.

– Винаги си бил неумел лъжец – каза строго Тапънс. – Така веднъж едва успя да убедиш сестра Грийнбанк, че лекарят ти е предписал бира като тонизиращо средство, но е забравил да го впише в картоната ти. Помниш ли?

– Вярно, че го направих! – подсмихна се Томи. – Как се вбеси дъртата злобарка, като разбра. Е, не беше чак толкова лоша, тази Грийнбанк. Добрата стара болница. Предполагам, че са я демобилизирали като всички останали?

– Да. И теб ли? – въздъхна Тапънс.

– Преди два месеца – кимна Томи.

– Не ти ли дадоха някакви пари? – поинтересува се тя.

– Похарчих ги.

– О, Томи!

– Не съм ги прахосал, приятелко! Нямах този късмет. Разходите, дори при най-скромен начин на живот в днешно време, уверявам те, ако не знаеш...

– Скъпо мое момче – прекъсна го Тапънс, – няма нещо за разходите, което да не зная. Ето че стигнахме „Лайънс“, всеки сам ще си плати сметката. Да сме наясно! – Тя се заизкачва по стълбите.

Заведението беше пълно и те се огледаха за свободна маса. До тях достигаха откъслечни фрази от разговорите наоколо.

„И... Да знаеш, тя седна и се разплака, когато ѝ казаха, че изобщо не трябваше да напуска апартамента.“

„... много на сметка, скъпа! Точно като тази, която Мейбъл Луис донесе от Париж...“

– Странни неща може да чуе човек – промърмори Томи. – Днес на улицата се разминах с двата типа, които си говорех за някоя си Джейн Фин¹. Чувала ли си някога подобно име?

В този момент две възрастни дами станаха и започнаха да прибират пакетите с покупките си. Тапънс пъргаво се настани на едно от освободените места.

Томи си поръча чай и кифлички. Тапънс също си поръча чай, но с препечена филийка с масло.

– И се погрижете чайт да бъде в отделни канички – добави строго тя.

Томи се настани срещу нея. Рижата му коса бе грижливо сресана назад. Лицето му бе очарователно грозно, донякъде безлично, и все пак, несъмнено лице на джентълмен и спортист. Кафявият му костюм бе добре ушит, но беше отчайващо износен.

Седнали така, те бяха много модерна двойка. Тапънс не бе красавица, но фините черти на дребното ѝ лице излъчваха очарование и характер. Имаше решителна брадичка и големи

¹ Finn (англ.) – финландка. – Б. пр.

раздалечени сиви очи, които изглеждаха някак замъглени под правите ѝ черни вежди. Носеше яркозелена шапчица върху прибраната си на кок черна коса. Доста износената ѝ къса пола разкриваше изящните ѝ глезени. Целият ѝ вид говореше за храбрива опит да изглежда елегантно.

Най-сетне донесоха чая. Тапънс сякаш излезе от моментното си състояние на медитация и наля в чашите.

– А сега – започна Томи и отхапа от кифличката – разкажи какво ново. Не забравяй, че не съм те виждал от 1916 година, когато бяхме в болницата.

– Добре – съгласи се тя и си гризна от препечената филийка. – Съкратена биография на госпожица Прудънс Каули, пета дъщеря на архидякон Каули от Литъл Мисъндел, Съфолк.

Госпожица Каули напуска уюта (и робията) на дома си в началото на войната и пристига в Лондон, където постъпва на работа в една военна болница. Първи месец – всеки ден мие по шестстотин и четирийсет чинии. Втори месец – повишена до подсушаване на гореспоменатите чинии. Трети месец – повишена до белене на картофи. Четвърти месец – повишена до рязане на хляб и мазане на масло. Пети месец – повишена до завеждащ кофата и парцала на първия етаж. Шести месец повишена до сервиране на масите. Седми месец – приятната ѝ външност и добрите ѝ обноски са така впечатляващи, че я повишават да прислужва на медицинските сестри! Осми месец – леко препъване в кариерата. Сестра Бонд изяжда яйцето на сестра Уестхевън. Какъв скандал! Естествено виновна е прислужничката. Небрежност при такива важни неща не може да се отмени току-така. Отново кофата и парцала. Как се сгромолясват величията! Девети месец – повишена до завеждащ метлата на отделението, където в лицето на лейтенант Томас Бересфорд (поклони се, Томи!) открива един приятел от детството си, когото не е виждала цели пет дълги години.

Вълнуваща среща! Десети месец – смърнена от старшата сестра заради посещение на един киносалон в компанията на пациент, по-конкретно гореспоменатия лейтенант Томас Бересфорд. Единайсети и дванайсети месец – възстановена с пълен успех на поста прислужничка. В края на войната напуска болницата с ореол от слава. После талантливата госпожица Каули кара последователно: кола за разнасяне на стоки, голям камион и един генерал. Последното беше най-приятно. Генералът бе доста млад!

– И кой беше този негодник? – попита Томи. – Отвратително чувство внушават тези щабни офицери, когато ги виждаш да се возят от сградата на военното министерство.

– Не помня името му – призна Тапънс. – Но в известен смисъл това бе върхът на моята кариера. После постъпих на работа в едно министерство. Правихме си много забавни събирания на чай. Възнамерявах да стана пощальон или кондуктор в автобус, но примирието ми попречи. Задържах се за по-дълго на последната служба, но, уви, накрая ме изхвърлиха. Оттогава търся работа. А сега е твой ред.

– При мен повишенията не бяха толкова много – отбеляза със съжаление Томи, – а и не така разнообразни. Както знаеш, отново заминах за Франция. После ме пратиха в Месопотамия. Раниха ме за втори път и там пак се озовах в болница. След това до настъпване на примирието бях в Египет. Удрях токове още известно време и както ти казах, накрая ме демобилизираха. И оттогава десет дълги и изтощителни месеца търся работа. А няма! Но дори и да имаше, не биха я дали на мен. За какво ли ставам аз? Какво разбирам от бизнес? Нищо.

Тапънс унило кимна и попита:

– Ами в колониите?

– Не ми се ходи там – поклати глава Томи. – Пък и съм напълно убеден, че няма да ме одобрят.

– Нямаш ли богати роднини?

Той отново поклати глава.

– О, Томи, нямаш дори някоя пралея?

– Имам един стар чичо, който не е зле с парите, но от него не чакам нищо.

– Защо?

– Защото преди години искаше да ме осинови, а аз отказах.

– Мисля, че си спомням нещо такова – каза бавно Тапънс. – Отказа, защото майка ти...

– Да, всъщност случаят беше малко грубичък – изчерви се Томи. – Както знаеш, аз бях всичко за мама. Старецът я мразеше и искаше да ме отдели от нея. Просто от чиста злоба.

– Майка ти почина, нали? – попита нежно Тапънс.

Томи кимна.

Големите сиви очи на Тапънс се навлажниха.

– Ти си добро момче, Томи. Винаги съм го знаела.

– Глупости! – отсече сприхаво той. – Е, това е положението. Отчаян съм!

– И аз! Вкопчвах се във всяко нещо. Слухтах навсякъде. Отзовавах се на обяви. Опитах всички проклетни възможности. Ограничавах се, спестявах, стисках се, но не се получи. Ще трябва да се върна вкъщи.

– Не искаш ли?

– Разбира се, че не! В случая няма място за сантименталност. Татко е душичка и аз много го обичам, но нямаш представа колко тревоги му причинявам. Притежава онези очарователни възгледи от ранната викторианска епоха, според които да носиш къси поли и да пушиш е неморално. Когато започна войната и аз заминах, той въздъхна с облекчение. Виждаш ли, у дома сме седем. Ужасно е! Цялата тази домакинска работа, сбирките на майка ми. Винаги съм била черната овца в семейството. Не искам да се връщам там, но... О, Томи, какво друго ми остава?

Томи поклати глава. Настъпи кратко мълчание.

После Тапънс възкликна:

– Пари, пари, пари! Сутрин, обед и вечер си мисля за пари. Може да ти изглеждам сметкаджийка, но това е.

– И с мен е същото – реагира веднага Томи.

– Мислила съм върху всички възможни начини да се сдобия с тях – продължи Тапънс. – Установих, че има само три. Да ги наследиш, да се омъжиш за богаташ или да ги спечелиш. Първият отпада. Нямам никакви богати възрастни роднини... Всичките са в домове за стари хора. Винаги съм помагала на възрастни дами да пресичат улиците, носила съм аптеки на стари господа в случай, че някой от тях се окаже ексцентричен милионер. Но нито един не ме попита как се казвам, а повечето дори и не ми благодариха. – Последва пауза. – Разбира се – продължи отново Тапънс, – бракът е най-добрият ми шанс. Още като съвсем млада взех решение да се омъжа за пари. Всяко разумно момиче би го направило. Знаеш, че не съм сантиментална. – Тя замълча за момент, после продължи: – Хайде сега, нали не мислиш, че съм сантиментална – попита остро тя.

– Разбира се, че не – съгласи се бързо Томи. – Никой не би се осмелил да те смята за сантиментална.

– Не си много учтив – отбеляза Тапънс. – Но май наистина смяташ така. Да, вярно е. Имам огромно желание и съм готова да го направя, но никога не съм срещала богати мъже. Всички момчета, които познавам, са закъсали колкото мен.

– Ами генералът? – позаинтересува се Томи.

– Мисля, че в мирно време е имал магазин за велосипеди – обясни Тапънс. – Не става. Но ти, ти можеш да се ожениш за богато момиче.

– И аз съм като теб. Не познавам нито едно богато момиче.

– Няма значение. Винаги можеш да се запознаеш с някое. Докато аз не мога да се втурна към някой мъж в скъпо кожено палто, който излиза от „Риц“, и да му кажа: „Виж какво, ти си богат. Искам да се запозная с теб.“

– Мислиш ли, че аз би трябвало да постъпя така с жена, наконтена по подобен начин?

– Не се прави на глупак. Настъпваш крачето ѝ или вдигаш носната ѝ кърпичка, или нещо такова. Ако тя се досети, че искаш да се запознаеш с нея, ще се почувства поласкана и ще съумее да ти го покаже.

– Надценяваш мъжкия ми чар – измърмори Томи.

– От друга страна – продължи Тапънс, – вероятно на моя милионер никак няма да му се иска да се обвърже с мен.

– Не! Бракът е изпълнен с трудности. Остава да спечелим пари.

– Опитахме, но се провалихме – припомни ѝ Томи.

– Да, опитахме всички обичайни начини. Ами, ако опитаме нещо необичайно? Томи, хайде да станем авантюристи!

– Готово! – съгласи се весело той. – С какво започваме?

– Е, това е проблемът. Ако успеем да се прочуем, може да започнат да ни наемат за извършване на престъпления.

– Страхотна идея! – възкликна Томи. – Особено когато я предлага дъщеря на духовник!

– Моралната вина ще носи този, който ме е наел, а не аз – заяви Тапънс. – Трябва да признаеш, че има разлика дали ще откраднеш диамантена огърлица за себе си, или си нает да го направиш.

– Няма да има никаква разлика, ако те хванат.

– Може би не. Но няма да ме хванат. Аз съм много умна.

– Скромността винаги е била най-характерната ти черта – отбеляза Томи.

– Не се заяждай. Виж какво, Томи, няма ли да опитаме?

– Няма ли да станем партньори?

– Да основем фирма за крадене на диамантени огърлици?

– Беше само пример. Нека да направим... как се нарича онова в счетоводството?

– Не зная, никога не съм се занимавал със счетоводство.

– Аз се занимавах, но винаги се обърквах. Слагах разходите в графата за приходи и обратно. Ето защо ме уволниха. О, сетих се, нарича се „Джойнт венчър“² впечатли ме романтичното ѝ звучене, когато попаднах на нея сред онези гадни числа. Сякаш носи аромата на епохата на кралица Елизабет и ме кара да си представям галеони и дублони³.

– Да търгуваме като „Младите любители на приключения“ ООД? Това ли е предложението ти, Тапънс?

– Може да ти се струва смешно, но чувствам, че ще излезе нещо.

– Как предлагаш да влезем във връзка с бъдещите си работодатели?

– Чрез обява – отговори му веднага Тапънс. – Имаш ли хартия и молив? Мъжете обикновено носят, както ние си носим фиби за коса и пухчета за пудра.

Томи ѝ подаде един доста овехтял зелен бележник и Тапънс енергично започна да пише.

– Да започнем ли с: „Млад офицер, два пъти раняван във войната...“

– В никакъв случай!

– Е, добре, мило момче. Но те уверявам, че подобно начало може да докосне сърцето на някоя застаряваща мома и тя да те осинови. Тогава въобще няма да има нужда да ставаш „млад любител на приключения“.

– Не искам да ме осиновяват.

– Извинявай, забравих, че си чувствителен на тази тема. Само се заяждам. Вестниците са пълни с подобни случаи. Сега слушай! Как ти звучи: „Двама млади любители на приключения предлагат услугите си. Готови са да направят всичко и да отидат навсякъде срещу добро заплащане“? Мисля, че последното трябва да им стане ясно от самото начало. Можем да добавим и: „Очакваме разумни предложения“, както пише в обявите за апартаменти или обзавеждане.

– Струва ми се, че всяко предложение, което ще получим в резултат на подобна обява, ще бъде неразумно.

– Томи, ти си гениален! Колко по-шик би звучало: „Приемаме дори неразумни предложения, ако са заплатени добре.“ Какво ще кажеш?

– Не бива да споменаваш отново за заплащане. Звучи прекалено алчно.

– Нищо не може да звучи толкова алчно, колкото съм аз в момента! Но може би си прав. Ще го прочета отново:

„Двама млади любители на приключения предлагат услугите си. Готови са да направят всичко и да отидат навсякъде срещу добро заплащане. Приемаме дори неразумни предложения“. Как ще ти се стори, ако го прочетеш?

– Ще ми се стори като шега или написано от луд.

– В сравнение с обявата от тази сутрин, която започваше с „Петуния“ и завършваше с „Най-доброто момче“, нашата съвсем не изглежда безумна. – Тя откъсна листа от бележника и го подаде

² Joint venture (англ.) – смесено предприятие; но „venture“ означава и „авантюра“. – Б. пр.

³ Дублон – стара испанска монета. – Б. пр.

на Томи. – Заповядай! Мисля, че „Таймс“ е подходящ. Добави: „За контакти пощенска кутия едиси-коя“. Предполагам, че ще струва около пет шилинга. Ето ти половината, моят дял.

Томи замислено задържа листа в ръка. Лицето му пламтеше.

– Наистина ли ще опитаме? – попита най-сетне той. – Наистина ли, Тапънс? Просто ей така, за развлечение?

– Томи, ти си страхотен! Знаех си! Да прием за успеха ни!

Тя наля в чашите от изстиналия чай.

– За нашето „Джойнт венчър“! На добър час!

– За „Младите любители на приключения“ ООД! – добави Томи.

Те оставиха чашите си и се засмяха някак неуверено.

Тапънс стана.

– Трябва да се връщам в „просторния си апартамент“ в общежитието.

– Може би е време да намина към „Риц“ – ухили се Томи. – Къде ще се срещнем? И кога?

– Утре в дванайсет по обяд, на станцията на метрото на Пикадили. Удобно ли ти е?

– Господар съм на времето си – отвърна тържествено господин Бересфорд.

– Тогава, довиждане.

– Довиждане, приятелко.

Двамата млади се отправиха в противоположни посоки.

Общежитието на Тапънс се намираше в квартал, който великодушно бе наречен „Южна Белгрейвия“. За икономия тя не взе автобус.

Беше стигнала почти до средата на Сейнт Джеймс Парк, когато мъжки глас зад нея я сепна:

– Извинете ме. Мога ли да поговоря с вас за момент?